

3e Jaar : Eén jaar praktijk als bosarbeider in één of meer boswachterijen.

4e Jaar : Houtteelt, houtmeetkunde, boshuishoudkunde, landmeten, mechanica, werktuigkunde, weg- en waterbouwkunde, landbouwscheikunde en plantenteelt.

5e Jaar : Bostaxatie, bosbedrijfsregeling, technologie, houtteelt en bosbescherming.

GROOTVRUCHTIGE BRAMEN

door

A. J. TER PELKWIJK

Van de minder algemeen gekweekte fruitsoorten verdient o.a. de braam meer aandacht. De vele botanische soorten en hybriden, die zowel in Europa als in N. Amerika te vinden zijn, lopen wat eigenschappen betreft, sterk uiteen. Zo varieert de groeiwijze van rechtop tot liggend, de bedoorning van fijn, priemvormig tot sterk, haakvormig. Dat ook smaak en afmeting der vruchten belangrijk kunnen verschillen, weet ieder, die wel eens wilde bramen heeft geplukt.

De meeste grootvruchtige bramen, die als handelsproduct worden gekweekt, zijn afkomstig van selecties uit het wild, d.w.z. van bij toeval in het wild ontstane hybriden. In Engeland verzamelde men op deze wijze een tamelijk uitgebreid sortiment en ook in Amerika zijn van oudsher voor de uiteenlopende gebieden aanbevelenswaardige rassen bekend. Noch in Engeland, noch in Amerika is men echter met de ter beschikking staande rassen tevreden en men zoekt er nu meer stelselmatig, o.a. door het maken van opzettelijke kruisingen, naar verbetering.

In ons land kennen wij als handelsbraam eigenlijk alleen de „Himalaya", die echter verschillende nadelen heeft. Hij is b.v. niet voldoende winterhard en de sterke bedoorning is hinderlijk bij het plukken. Dit ras, dat zou stammen van een W. Europese soort, *Rubus procerus* P. J. Muell., werd naar Amerika overgebracht en vond daar langs de Westkust der Verenigde Staten zulke gunstige groeivoorwaarden, dat het er op grote schaal verwilderde! Hetzelfde geldt voor de in ons land vrij veel gekweekte „*Rubus laciniatus*" (ook genoemd „Parsley leaved" of „Oregon Evergreen"). Deze braam, die wel als een mutatie van de W. Europese *Rubus vulgaris* Wh. et Nees wordt beschouwd is beter winterhard, maar even doornig, terwijl de opbrengst bij die van de Himalaya achter blijft. Ook voor ons land is de „ideale braam" dus nog niet gevonden. Maar al wint men in het buitenland in de toekomst een verbeterd ras, dan behoeft dit, o.a. met het oog op de klimaatsverschillen, nog niet van betekenis te zijn voor Nederlandse omstandigheden en wij doen dan ook het beste om zelf te gaan zoeken. Allereerst zullen wij daarbij de mogelijkheden van onze inheemse bramen beter moeten kennen.

Het Biologisch Station te Wijster wil daarom trachten een collectie wilde vormen met gunstige eigenschappen bijeen te brengen. Voor-

lopig kan daarbij alleen worden gelet op vormen uit de naaste omgeving, dus uit het midden van Drente. Maar ook in Twente, de Achterhoek en Limburg zullen zeker bramen groeien, die waard zijn om in deze collectie te worden opgenomen. Het is vrij eenvoudig om van een bramenstruik jonge planten te verzamelen. In de loop van Augustus ontwikkelen zich bij de liggende vormen n.l. planten aan het uiteinde van de stengels, terwijl van de rechtop groeiende altijd wel worteluitlopers kunnen worden afgestoken.

Dit artikeltje zou ik daarom willen eindigen met een verzoek. Zouden degenen, die in hun omgeving een werkelijk opvallend goede bramenstruik kennen (d.w.z. met krachtige groei, niet te sterke bedoornig en met smakelijke vruchten van behoorlijke afmeting) hiervan bij gelegenheid een stukje willen opzenden naar Wijster? Wij krijgen dan een overzicht van de mogelijkheden en, wie weet, vinden wij nog eens de „ideale braam”.

Adres: Mej. A. J. ter Pelk w i j k. Biologisch Station, Wijster (Dr.).

VERSLAG VAN DE VOORJAARSBIJEENKOMST VAN DE NEDERLANDSCHE BOSCHBOUW VEREENIGING OP 27 EN 28 MEI 1949 TE BREDA.

Het ernstige auto-ongeluk, waarbij ons lid de heer M. de Koning het leven verloor, heeft vanzelfsprekend op onze bijeenkomst, welke aanvankelijk in prettige sfeer een vlot verloop had, zijn droevig stempel gedrukt. De Zaterdagmorgen-excursie vond geen doorgang, terwijl de algemene vergadering in gedrukte stemming tot het zakelijke gedeelte werd beperkt.

Gezien de ervaringen bij vorige bijeenkomsten opgedaan, werd ditmaal een excursie-splitsing doorgevoerd, met dien verstande dat een keuze kon worden gedaan uit een bezoek aan een houtteeltkundig object en aan een houtverwerkende industrie.

Het experiment kan als geslaagd worden beschouwd en het ligt in de bedoeling de najaarsbijeenkomst in dezelfde geest te doen verlopen.

Een groep deelnemers bezocht Simon's Emballagefabrieken te Oosterhout. Aan deze belangrijke industrie zal in een volgend nummer een artikel worden gewijd.

Een andere groep bezocht onder leiding van de Houtvester P. M. Tutein Nolthenius de Staatsboswachterij „Liesbos” en zij zullen ongetwijfeld tot de slotsom zijn gekomen, dat dit boscomplex tot de fraaiste van onze loofhoutbossen behoort. De ongeveer 150-jarige eikenopstanden met goedgevormde, waardevolle stammen en een rijk gevarieerde ondergroei van struiken en kruiden, behoren in ons land tot de uitzonderingen. De humusomzetting verloopt er gunstig en de leider van de excursie, de Houtvester Nolthenius, wees dan ook vol trots op